

засобів і методів з метою розвідки, виявлення, проведення раннього попередження та індивідуальної профілактики щодо запобігання, попередження, припинення і нейтралізації злочинної діяльності та розслідування кримінальних проваджень, що вчинено особами молодого віку та сумісної реалізації із посадовими особами зацікавлених установ, відомств і тих органів та їх керівників від яких залежать дії щодо усунення причин і умов, що сприяли або сприяють, вчиненню кримінальних правопорушень серед молоді. Утім підняті питання не є остаточними і потребують окремого дослідження, або наукового вивчення. Пропоную учасникам конференції прийняти участь у обговоренні піднятих питань та наданих пропозицій.

1. Майоров А. В. Виктимологическая модель противодействия преступности : моногр. М. : Юрлитинформ, 2014. С. 57.

2. Боротьба зі злочинністю та забезпечення прав людини // Referat Central: сайт. URL: http://referatcentral.org.ua/theory_state_law_load.php?id=582&starttext=11 (дата звернення: 25.11.2020).

3. Шестаков Д. А. Криминология. Новые подходы к преступлению и преступности. Криминогенные законы и криминологическое законодательство. Противодействие преступности в изменяющемся мире : учеб. 2-е изд., перераб. и доп. СПб. : Юрид. центр Пресс, 2006. С. 245–246

***Бойко Володимир**, здобувач вищої освіти факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*

Науковий керівник:

***Телійчук Віталій Григорович**, доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, доцент*

ЩОДО ПИТАННЯ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ТА ПІДРОЗДІЛІВ КРИМІНАЛЬНОЇ РОЗВІДКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Нині досить актуальним питанням є розробка способів вирішення проблем забезпечення взаємодії органів досудового розслідування та інших правоохоронних органів для забезпечення кримінального судочинства з урахуванням специфіки їх діяльності, у тому числі з підрозділами

кримінальної розвідки, пов'язаної з розслідуванням особливо складних та особливо важливих кримінальних проваджень; визначення й наукове обґрунтування комплексу пропозицій, спрямованих на удосконалення норм чинного кримінального процесуального законодавства, інших нормативно-правових актів і правозастосовчої практики правоохоронних органів. На теперішній час в усьому світі набуває популярності впровадження правоохоронними органами кримінальної (поліцейської) розвідки з метою попередження та прогнозування злочинності. Завдяки такій діяльності накопичується розвідувальна інформація та вживаються дії превентивного характеру. Сьогодні вимагає від науковців та практиків перегляду ключових підходів до організації боротьби зі злочинами, особливо в контексті визначення місця оперативно-розшукової діяльності та органів досудового розслідування в системі такої боротьби, коли формується її нова парадигма, визначається яким чином вона повинна співвідноситися з детективною діяльністю, яка на сьогодні вже стає реальною вимогою часу та яка повинна поєднувати в собі оперативно-розшукову та кримінальну процесуальну функції.

Взагалі кримінальну розвідку можна розглядати як різновид розвідувальної діяльності та форму прихованого розслідування, що являє собою комплекс гласних і негласних, оперативно-розшукових, інформаційно-аналітичних заходів, що здійснюються спеціально уповноваженими суб'єктами, які забезпечують проникнення джерела інформації в організовані злочинні угруповання, у тому числі із застосуванням оперативних та оперативно-технічних засобів, з метою збирання розвідувальної інформації про їх діяльність та інфраструктуру.

Метою кримінальної розвідки повинно стати: своєчасне запобігання, виявлення й усунення реальних та потенційних загроз особі, суспільству та державі від злочинності, поширення корупції в органах державної влади шляхом використання системи розвідувальних заходів, для надання відповідних відомостей органам досудового розслідування.

Завданнями кримінальної розвідки є :

- сприяння здійсненню державної політики щодо протидії злочинності та корупції;

- сприяння спеціальними заходами здійсненню державної політики з протидії злочинності та її проявів у економічній, соціальній та гуманітарній, інформаційній, екологічній, науково-технологічній, енергетичній та політичній сферах суспільства, ліквідації корумпованості в діяльності органів державної влади, відмежування їх від бізнесу, зменшення тінізації економіки;

- здійснення заходів, спрямованих на обмеження впливу організованих злочинних угруповань на процеси, події і явища, що відбуваються в державі, діяльності окремих підприємств і організацій;

- запобігання реалізації реальних загроз національним інтересам з боку злочинності та корупційних діянь, упередження явищ і чинників, що ними

викликаються і створюють потенційну загрозу національним інтересам і національній безпеці України;

- участь у боротьбі з міжнародною злочинністю, в тому числі з тероризмом, незаконно створеними військовими формуваннями та іншими формами екстремістської діяльності, незаконним обігом наркотичних засобів їх аналогів та прекурсорів, незаконною торгівлею зброєю і технологією її виготовлення, торгівлею людьми, незаконною міграцією;

- моніторинг рівня криміналізації галузей національної економіки, окремих сфер економічних відносин у суспільстві, виявлення чинників та оцінка ризиків поширення податкових злочинів.

В умовах сьогодення розслідування кримінальних правопорушень має невисокий рівень розкриття даних діянь внаслідок появи багатьох факторів, які впливають на діяльність органів досудового розслідування, особливо збільшення латентної злочинності, за рахунок чого злочинні угруповання уникають кримінальної відповідальності та продовжують вчиняти нові злочини.

Відомості кримінального аналізу про організацію, плани, зміст, форми і методи діяльності, їх результати, фінансування та матеріально-технічне забезпечення, особовий склад органів досудового розслідування та підрозділів кримінальної розвідки, а також про осіб, які співробітничать або раніше співробітничали на конфіденційній основі з цими підрозділами, становлять державну таємницю і підлягають захисту в порядку, визначеному Законом України «Про державну таємницю». Доступ до зазначених відомостей може надаватися у випадках та у порядку, визначеному Міністерством внутрішніх справ, Національною поліцією України та Службою безпеки України, згідно із законом. Крім того, чіткий розвідувальний характер має інститут агентурної роботи як невід'ємна складова оперативно-розшукової діяльності при виявленні, розкритті та розслідуванні злочинів. Як відзначають вчені, заходи, саме розвідувального характеру, проводяться зазначеними підрозділами при впровадженні оперативного працівника у злочинну групу або організацію, при проведенні зашифрованого оперативного опитування, під час негласного проникнення у публічно недоступні місця тощо. Дійсно, відповідно до законодавства, всі ці заходи проводяться в рамках оперативно-розшукової, а не розвідувальної діяльності. Однак це не змінює їх розвідувальної сутності, в отриманні, фіксації та документуванню інформації про готування, вчинення кримінального правопорушення особою чи групою осіб.

На завершення можна зазначити, що змістом роботи кримінальної розвідки та органів досудового розслідування є діяльність органів Національної поліції України, яка проводиться у рамках обох інститутів правоохоронної діяльності, і яка по своїй суті є подібною та схожою у певних проявах. Тому вважаємо за необхідне запозичення міжнародних правових

норм та рішень в означених сферах, які показали позитивний результат та впровадження їх у вітчизняне законодавство.

Гальчанський Едуард, здобувач вищої освіти факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Телійчук Віталій Григорович, доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, доцент

АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ НЕРОЗГОЛОШЕННЯ ВІДОМОСТЕЙ ПРИ ПРОВЕДЕННІ НС(Р)Д ОПЕРАТИВНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ

Практика більшості держав у галузі правового регулювання досудового розслідування злочинів свідчить про те, що використання прихованих методів отримання інформації про злочини та тих, хто їх вчинив, вже давно вважається характеристикою рівня демократії в країні. Навпаки, прозорість їх законодавчого регулювання та реалізації, наявність законодавчих механізмів контролю робить їх ефективним інструментом правоохоронної діяльності демократичної держави. Тому правове регулювання НС(Р)Д у КПК України спрямоване на посилення правозастосовчої функції держави та захист прав і свобод фізичних осіб, інтересів суспільства та держави від протиправних посягань.

З об'єктивної точки зору ці явища беруть свій початок у науково-технічному прогресі суспільства, досягнення якого використовуються злочинцем. Захищаючи інтереси суспільства та окремих людей, держава в особі своїх правоохоронних органів змушена протистояти прогресивній злочинності такими засобами протидії, які забезпечують максимальну ефективність при виявленні та розкритті протиправних дій на самих ранніх етапах їх підготовки та вчинення. Переважна більшість - це нав'язливі оперативно-розшукові заходи та слідчі дії, що здійснюються із застосуванням сучасних технологій у галузі інформатизації та зв'язку [1, с.65]. Впровадження в національний кримінальний процес інституту НС(Р)Д як ефективного механізму отримання та перевірки доказів поставило законне запитання перед авторами КПК щодо стандартизації системи гарантій, яка забезпечить конфіденційність відповідних слідчих дій, забезпечують надійне збереження їх результатів від незаконного втручання у сферу приватного